Ч. 34 (12.983). Львів, середа 17. лютого 1932. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 амер. Франції ... Бельгії 20 фр. фр. Італії ... зол. Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол. Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

БОРОТЬБА ЗА ЗЕМЛЮ.

Нова військова кольонізація на українських і білоруських земель.

Варшава, 11. лютого 1932.

ІСТОРІЯ НОВОГО ЗАКОНОПРОЄКТУ І ПЕТИЦІЯ УКРАЇНЦІВ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

Як відомо, уряд передав соймові дня 18. січня ц. р. новий законопроект про військову кольонізацію на українських і білоруських землях. Цей законопроект появився вже 26. січня ц. р. на порядку нарад сойму, після чого передано його на Комісію Земельних Реформ. При нагоді першого читання цього законопроєкту в соймі, **посол Луцький** виголосив в імені Українського Клюбу заяву проти цього законопроєкту, оголошену потім у „Ділі" і „Свободі". Дня 1-го лютого ц. р. внесли наші посли **З. Пеленський** і **М. Рудницька** на основі вищеназваного законопроекту і заяви Клюбу 26. січня ц. р. відповідну **петицію до Ліги Націй.** Секретаріят Ліги Націй повідомив авторів петиції, що **приймає її як дуже пильну справу.** В усіх соймових комісіях, як і в самому соймі, провід є в руках більшости згуртованої в продержавнім бльоку т. зв. ББ. Згідно з побажанням уряду законопроект про військову кольонізацію переданий Комісії дн. 27 січня ц. р. нагло опинився вже 10-го ц. м. на порядку нарад комісії. Одиноким членом цієї комісії з непольських клюбів є сам один **пос. О. Луцький.** Таким чином на нього впав обовязок боротьби проти цього законопроекту в імені українського і білоруського народу.

ЧИ ЦЕ „ДУЖЕ ПИЛЬНА" СПРАВА?

Референт пос. Якобіцький обмежився в свому рефераті до популярного змісту всіх 10-х параграфів законопроекту, подав додаткові внески і зазначив наприкінці, що ця справа „дуже важна".

Пос. Луцький доказував, що вже наприкінці минулого сойму уряд окреслив цю справу як дуже пильну для нього, однак аж по році праці нового сойму зявився тепер новий законопроєкт про військову кольонізацію. З цього виходить, що справа не дуже нагла. Далі вказав пос. Луцький на те, що кожного дня відбуваються тепер бюджетові засідання по обіді і безліч всіляких дуже важних комісійних засідань перед обідом. Найважніших справ не прослїджується докладно, тільки молотиться їх. Реферат виголошений пос. Якобіцьким, не має ніякого змісту. На цій основі годі поважно радити. Єдиним виходом відсунути справу на пізніший час. Пос. Луцький зголосив відповідний внесок, який відкинено всіми голосами проти 5-х.

Після відкинення цього внеску, коли до голосу не зголосився ані присутній міністр земельних реформ, ані ніхто з директорів департаментів цьогож міністерства, попросив слова знову **пос. О. Луцький.**

У своїй промові він зауважив передусім слідуюче:

ЗМІСТ НОВОГО КОЛЬОНІЗАЦІЙНОГО ЗАКОНУ.

У ст. І. сказано, що міністр хліборобства може передати на військову кольонізацію деякі **ужитки з державних лісів** на українських і білоруських землях, які мали би стати ріллею, і такі парцелі поля, які не є управі державних лісів доконче потрібні. Промовець вказує, що оцим уступом законопроєкту створюється новий запас землі для військової кольонізації, не передбачений давніми законами з 1920 р. до 1930 р. Промовець домагається, щоби уряд докладно означив скільки гектарів нової землі мають одержати з цього приділу військові кольоністи. Референт комісії поставив до цієї статті поправку, яка ще більше погіршує справу. В цій поправці сказано, що міністр хліборобства не „може переказати" тільки „переказже" на Військову Комісію означені в цій статті землі і всю ріллю „придатну для кольонізації" (не тільки ту, яка є для адміністрації державних лісів не конче потрібна). Очевидно, бесідник рішуче заявився проти цього.

В другім уступі цьогож параграфу і в § 2. законопроект домагається, щоби вояками, які мали одержати на основі закону з дн. 17 грудня 1920 р. землю даремно, а не дістали її, бо вся земля призначена на військову кольонізацію вже вичерпалася, і які тому (безправно) осіли на землі, призначеній на парцеляцію, **дати тепер безплатно цю землю із земельного запасу призначеного на парцеляцію поміж місцеве населення.** Бесідник звернув увагу, що в законі нема навіть згадки про те, яку скількість землі мали би тепер одержати військові кольоністи безплатно з цього титулу і насамперед домагається вияснення цієї справи. В другім уступі цього параграфу кажеться, щоби жовнірам, яким **безправно виарендовано землю,** призначену не на військову кольонізацію, тільки на парцеляцію поміж місцеве населення, також віддати ту землю безплатно на власність. Пос. Луцький домагався, щоби і тут передусім виянено скільки є таких кольоністів і скільки землі мали би вони знову одержати безплатно.

Ст. 3. законопроєкту домагається, щоби **дотеперішнім військовим кольоністам, яких наділи окреслить земельний уряд як невідповідні до рільного ужитку, виміняти на кращі,** при рівночасній надачі кольоністам по 500 зол. на кошти їх перенесення. Покинені кольоністами землі має відібрати уряд і заліснити їх. Пос. Луцький рішуче протиставиться цьому параграфові. Референт комісії назвав кольонію Битень, як приклад землі непридатної до управи. Пос. Луцький доказав, що і в цій громаді місцеве населення від віків господарить. До цього параграфу **референт комісії зголосив внесок, щоби уряд не тільки переносив військ. кольоністів зі „злих" кольоній на ліпші, але щоби при цім ще й дарував кольоністам всі позички в державних банках, ужиті кольоністами на їх дотеперішнє буцім-то лихе господарство.** Пос. Луцький яскраво змальовував виїмковий характер такої законної постанови, незнаної місцевому населенню.

Рішуче протестував пос. Луцький проти того, щоби відтепер **давати землю безплатно не тільки військовим кольоністам, але і їх організаціям** (§ 4) і домагався вияснення, скільки гектарів землі хоче уряд призначити на цю ціль. Такоже рішуче застерігся проти того, щоби — в противенстві до давніх законів про військову кольонізацію — **кольоністи діставали безплатно не лише землю,** але і **всі палати, будівлі, горальні, сади та гаї** на дарованій землі (§ 5) і домагався, щоби насамперед виянено, що має коштувати цей новий дарунок для військових кольоністів.

В § 6. урядового законопроекту сказано, що кольоністам не вільно давати своїх наділів в аренду. Референт комісії поставив внесок, **щоби їм вільно було арендувати землю не понад 6 літ.** Пос. Луцький добре викпив це домагання.

В § 7. законопроекту сказано, що всі **гроші потрібні на переведення оцього нового законопроекту візьмуть з фонду, призначеного на земельну реформу для місцевого населення.** Очевидно, що представник Українського Клюбу відповідно висмів і освітлив також цю постанову.

В § 10. законопроект повторює, що й нова військова кольонізація має бути переведена **виключно на українській і білоруській території.** Референт комісії додав до цього уступу ще свій внесок, щоби рада міністрів могла переводити цю кольонізацію ще й у двох повітах білостоцького воєвідства — етнографічно також непольських, — чого не було в дотеперішніх законах про військову кольонізацію. Пос. Луцький зауважив, що й ця постанова є поширенням терену під нову військову кольонізацію.

ЧОМУ УКРАЇНСЬКИЙ КЛЮБ В ОПОЗИЦІЇ?

Після тих уваг пос. Луцький почав доказувати, чому **Український Клюб рішуче протиставиться військовій кольонізації взагалі** і на непольських землях особливо. Промовець пригадав, що й перший закон про військову кольонізацію сойм ухвалив в 1920 р., перед першими виборами на землях, на яких цю кольонізацію переведено. Гостру боротьбу поведено проти нових законопроектів про військову кольонізацію в мин. соймі. Нарешті схарактеризував промовець військову кольонізацію за часів римського цісарства і зовсім інші відносини в Европі XX. століття. Пос. Луцький зауважив, що Український Клюб противиться військовій кольонізації засадничо і поборював би її також тоді, якби на землях призначених під цю кольонізацію було місце ще й на кольоністів. Коли пос. Луцький перейшов до доказів, що **на означених законопроектом українських і білоруських землях нема місця ані на цивільну ані на військову кольонізацію,** голова комісії, пос. Тебінка (ББ), заявив: „Пане после, вже пів до третьої, (пос. Луцький говорив уже півтора години), за пів години починається засідання сойму. Перед Вами стільки книжок і документів, що я капітулюю. Слідуюче засідання відбудеться завтра в год. 10 рано".

На цім покінчився перший день боротьби.

НОВА ТЕЛЕГРАМА ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

Цього самого дня ухвалили українські посли і сенатори, згуртовані в Клюбі УНДО і в Клюбі радикалів-соціялістів прилучитися до петиції послів Пеленського і Рудницької, переданої в цій справі секретаріятові Ліги Націй. Про це негайно повідомлено секретаріят з увагою, що законопроект вже розглядається в соймовій комісії.

ВІД КАЗИМИРА ВЕЛИКОГО ДО ЙОСИФА ПІЛСУДСЬКОГО...

На другий день, 11. ц. м., **пос. Луцький** продовжував свою промову. Він перевів насамперед доказ, що **Познанщина та Помороя має менше хліборобського населення** на одні км. кв. рільних ужитків ніж Волинь, — що саме на Волині густота населення скочила в останнім десятиліттю з 38 мешканців на 1 кв. клм. аж майже на 69 мешканців та що Волинь і Полісся мають замало запасу землі на доповнення власних господарств і хоч малої частини карловатих господарств у Східній Галичині. **До цього часу військова кольонізація вже забрала на Волині і Поліссі кругло 80 тисяч гектарів землі та що найменше 158.000 гектарів нашої землі вже перейшло в руки польських цивільних осадників.** Всяка кольонізація наших земель — це насиляя прав природи. В дальшій промові зясував пос. Луцький аграрну і соціяльну структуру українського народу та пояснив її дотеперішньою історичною боротьбою українського і польського народу за цю землю. Промовець розповів аграрні відносини в Галичині, на Волині та Поліссю від часів короля Казимира і по Люблинській Унії, розказав, чому тодішня наша шляхта стала нenаша, навів кольонізаційні проекти передані польському соймові в роках 1717, 1752 і 1786 та подав вислідн кольонізації Східної Галичини від 1852 р. до 1909 р. Цю частину своєї промови закінчив пос. Луцький сенсаційною згадкою про відозву краківського комітету охорони „Кресув всходніх", яку він перед місяцем бачив у жальні II-гої кляси на залізничому двірці в Луцьку. У цій відозві сказано, що перед тисяч роками Варегоруси витиснули з корінно польських земель поляків і осували на цім місці Русь. Нехай собі українці не думають, каже відозва, що це їх землі. До поляків можуть мати претенсію за „східні креси" хіба тільки медведі, вовки та лосі, яких вони тут застали! Слушно поляки чули жаль з приводу німецької кольонізації польських земель. Але й військова кольонізація українських і білоруських земель у Польщі є господарською і політичною образою наших прав до життя на споконвіку своїй землі. Шибениці малолітніх „шпіонів" на Білорусі і революційні українські організації в межах Польщі не є без звязку з кольонізацією цих земель!...

У цім місці голова комісії заявляє: „Пане после, вже говорите годину, регулямін не дозволяє одному послові довше промовляти!"

З огляду на те, пос. Луцький закінчив свою промову зясуванням, чому **українці безкомпромісово відкидають законопроект,** та чому звернулися в цій справі до Ліґи Націй. Свою промову закінчив пос. Луцький зворотом: „Більшість сойму признається до ідеольоґії маршала Пілсудського. Цей сам маршал Пілсудський, отвираючи перший сойм 9. лютого 1919 р., заповів, що земельна реформа в Польщі буде переведена „в дусі великих демократій заходу". Опей законопроект про військову організацію з всім іншим, тільки не духом великих демократій західної Европи!"

ОБРАЖЕНИЙ МІНІСТР!...

По промові пос. Луцького забрав слово міністр Козловський. Він заявив коротко: „Є дві дороги в кожній політичній справі, — одна тут у краю, друга до Ліґи Націй. Панове вибрали цю другу дорогу. Тому не приймаю до відома промови п. пос. Луцького і не вдаюся з ним в тяжку полеміку".

Цю заяву виголосив мін. Козловський тоном великого гніву. Пос. Луцький негайно звернув йому увагу, що міністр нарушує цією своєю заявою міжнародні зобовязання Польщі і цілу версальську основу її незалежности. Українці мають повне право звертатися до Ліґи Націй у всіх справах, коли на їх думку уряд нарушив зобовязання про охорону меншин. Цей шлях є леґальний. Проти боротьби уряду з цим шляхом українські посли мусять рішуче застерігтися.

ВСІ ПОЛЯКИ ЗА КОЛЬОНІЗАЦІЄЮ.

Потім промовляли представники польського селянства і польських соціялістів (!) очевидно **за законопроектом!**

По них промовив референт. Зачав свою промову від заяви, що солідаризується з міністром Козловським у всім, що торкається женевського шляху українських послів. „Хто йде в Женеву, той по правді не повинен брати участи тут".

ВОЛИНСЬКІ УКРАЇНЦІ МІНІСТРА КОЗЛОВСЬКОГО!

Підчас промови референта міністр Козловський докинув від себе, що на території військової кольонізації „нема українців". На те пос. Луцький: „Як це, пане міністре, на Волині чи Поліссі нема українців?!" Міністр: **„На Волині є, але це не ваші українці!"** Посол Луцький: „А чиї, ваші п. міністре?" Міністр: **„Так є — на Волині — мої!"**

СЕЦЕСІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА.

По слові референта голова комісії хотів перейти до спеціяльної дебати над кожним параграфом зокрема. В цім менті зголосився до слова ще раз пос. Луцький і заявив: „Маючи на увазі звернену до мене заяву п. міністра і доповнення її референтом, та мовчазну згоду на ці слова п. голови, заявляю, як представник Українського Клюбу, що серед таких умовин не буду брати далі участи в нарадах комісії". Пос. Луцький покинув комісію.

Комісія прийняла по цім цілий законопроект всіми голосами, майже без ніяких змін в другім читанню. Дня 12. ц. м. трете читання на комісії. Міністр просив, щоби трете читання відбути доконче ще нині, себто 11. ц. м., бо справа для уряду з огляду на заяви українців, „дуже нагла". Нема сумніву, що вже небаром рішаючі чинники в уряді і соймі схочуть перевести цей законопроект також через сойм.

Домагаються уступок від Китаю

ЛЬОНДОН, 14. II. ПАТ. В Нанкіні відбулася конференція послів британського й японського з китайським міністром закордонних справ. На китайський уряд натискають, щоби шляхом уступок уможливив японцям відступити із Шанґаю без великого нараження престіжу Японії.

Китай шукає команданта летунства.

ЛЬОНДОН, 14. II. ПАТ. „Дейли Геролд" повідомляє, що Китай предложив славному австралійському летунові Кінґсфордові Смітові становище гол. командуючого китайської повітряної фльоти. Кінґсфорд Сміт є комунікаційним летуном між Австралією та Анґлією. Годиться пригадати, що шеф кит. армії Чанґ це також американець із Кентуки, а зветься Бел.

ЖЕНЕВСЬКІ ДНІ.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 9. лютого 1932.

Щоб собі не думати про щирість миролюбивих заяв, яких нам не щадить ні одна божа днина під теперішній женевський час; як скептично і не ставитися до розоружних маневрів декількох великих потуг, маневрів, націлених на розоруження сусіда, а не себе самого, — а все таки після хвилини супокійної розваги не можемо оборонитися перед думкою: А все таки нічого подібного до того, що бачимо оце в Женеві, ще світ не бачив. Вселенські Собори минулих віків мабуть перевищали теперішній женевський зїзд напругою своєї духової енерґії й глибиною своєї містики, та на таке, як оце, всесвітнє накопичення держителів державної влади й збройної дужости вселенські собори не претендували. Ще менше можна рівняти з роззбройною конференцією котрийнебудь з великих мирових конгресів, вестфальський так само ні, як віденський, а вже найменше париський з 1919 року. Доволі тільки згадати ті історичні назви обмежених простірно, невселенських зїздів, а вже річ зайва подрібніше виводити нестійність рівнання їх із теперішньою конференцією.

Ні, чогось подібного ще людство не бачило. Шкода велика, що нема серед сотні представлених тут держав ні одного державного мужа великого росту — яким був нпр. Рішелів поза Всефранцуським конгресом, Талеран і Метерніх підчас віденського, Бісмарк і Діраелі підчас берлінського конгресу, та якого вже хибувало і в Парижі 1919 року: бо Клемансо був, правда, великою індивідуальністю та великим мужем він ніколи не був. А тепер навіть людини Клемансової міри тут дарма шукати: це більш або менш аручні й хитрі, більш або менш розумні й щирі, одностайно сірі міністри пересічної міри. Одинично, окремо кожний з них нічим особливим заімпонувати не може — ні Тардіє, ні Сеймон, ні навіть Брінінґ, що сьогодні врані виголосив довгу та в загальниках держану промову, а пополудні приймав у свому готелі міжнародню пресу. Але всі вкупі вони все таки імпонують — як безприкладне в світовій історії зборище відповідальних голов урядів.

*

В саму хвилю, коли ми писали останні слова попередньої стрічки — серед гамірливої юрби ріжношерстних журналістів, сидячи за одним із столів у новозбудованій „розоружній" будівлі — підійшов до нас один з чужих товаришів пера тай каже, трохи заскочений новинкою, трохи здивований:

— Та там за стіною і над стелею тепер молотиться ваша справа — тієї військової кольонізації. Польські представники дуже звиваються коло меншинного директора Азкарате. Всі звертають на це увагу.

Прохаю товариша провірити цю звістку, підходжу до двох інших товаришів, одного французького, другого анґлійського;

— Розвідаєтеся, мовляв, про вислід. Вам воно легко, підступити до котрогось з ваших урядовців, що втаємничені в усі справи Союзу й ходи біля них, а мені воно неможливо.

Обіцюють — тай певне виконають обіцянку, дарма, що справа їм далека — серед такої и ближчих їх і навіть обективно важніших за ними накопичена нині свідомість політично зацікавленої людини.

Річ у тому, що внесена під датою 1. ц. м. від Української Парляментарної Репрезентації п. Рудницькою й Пеленським жалоба на нарушення польським урядом нарушення охорони меншин, виявлене свіжим проєктом додаткового закону про військову кольонізацію, як також на нарушення прав української й білоруської людности, доконане вже старим законом про військову кольонізацію з 1920 року, — що жалоба ця вже зміцця була признана Секретаріятом за приємливу.

Така то діється в Союзі Народів, — коли вірити мому інформаторові, саме тепер. Чи вона справді правда — дізнаємося як не нині вечером, то завтра рано. Покищо поборімо цікавість тай вернімся до розпочатого вище допису.

*

Та зміст його, бачимо, взбунтувався після звістки про „військову кольонізацію" тай переханувся на інші стежки від тих, які спершу ми собі були визначили. Щож, годі, нехай буде і так. Перервалась нитка, то й кінчім допис — втрата невелика. Хіба ще зупинімося трохи, щоби поділитися з нашими читачами кількома статистичними датами, прецікавими для пізнання того ступіня міжнародньої пошани і симпатії, який осягають поодинокі европейські держави. На черзі розоружної конференції стояла справа вибору віце-президентів цього розоружного збору — справа без великого практичного значіння та зате з великим значінням „престіжовим". Ось декілька вислідів:

Франція одержала(в тайному голосуванні) голосів найбільше, бо 54, Анґлія 53, Америка 52, Німеччина 50 — загально шановані; високо культурні держави стоять на чолі щодо скількости одержаних голосів. Зновже на другому кінці щодо голосів примістилася бідолашна — війною розжебрачена й безнадійно підірвана Австрія (32 голосів), а зараз перед нею Польща — 35 голосів, тобто менше навіть від Совітів (36 гол.).

Проречиста, вимовна статистика!

Пацифікація, Берестя, тощо, мабуть робить своє в опінії світа. Треба ще додати, що про нашу військову кольонізацію тоді ще нікому серед зібраних і голосуючих міністрів нічого не було відоме.

С. Залісський.

Чи рішення Ради Ліґи Націй є остаточне?

До статті д-ра Марітчака, поміщеної в ч. 32. п. з. „Ще про женевське рішення" мушу додати таке вияснення: На підставі загально відомих і в останніх часах багато разів повторюваних постанов про процедуру в справах петиції меншин наводить автор також погляд, про права петиція, які вже були полагоджені Радою Ліґи Націй не є остаточно вирішена **(causa iudicata)** та що нема перешкоди, щоби національна меншина знову внесла ту саму петицію, при чому д-р М. покликується також на німецького автора д-ра Равхберґа. Погляд цей зовсім хибний і просто суперечний з виразною постановою Ради Ліґи Націй з 5. вересня 1923, щодо умовин прийнятности петицій. Ця постанова каже, що щоби петиція могла бути принята Секретаріятом **(question of acceptance)** мусить відповідати таким 5 умовинам:

1) Мусить мати за предмет охорону меншин відповідно до міжнародного договору;

2) не може бути зредаґована як бажання зірвати політичні зносини між дотичною меншиною і державою, до якої вона належить;

3) Не може виходити із анонімного джерела або такого, що не дається ствердити;

4) мусить бути зредаґована в стриманім тоні;

5) мусить подавати такі інформації або покликуватися на такі факти, які не були вже предметом *петиції, що вже були раз розглянені.*

Пос. Яр. Олесницький.

З діяльности Українського Клюбу.

У редакційній теці призбиралося останніми часами так багато всякого актуального матеріялу, що всього його при невеликих розмірах газети ніяк своєчасно використати не можливо. З тої то причини ми не були в силі ані в цілости видрукувати, ані в скороченні подати деяких важних промов наших послів, виголошених останніми днями в соймі. З уваги на те, що на перешкоді в рівномірному використовуванні матеріялу стали нам ще й святочні дні, ми сьогодні тільки згадуємо про дві важні промови наших послів, виголошені в соймі дня 5. і 6. лютого.

У дискусії над бюджетом міністерства ... на пленарному засіданні сойму дня 5. лютого промовляв пос. *Дм. Великанович*, а дня 6. лютого на такомуж засіданні сойму в дискусії над бюджетом міністерства внутрішніх справ промовляв посол *Степан Кузик*. Промова посла Ст. Кузика незвичайно вичерпуюча і богата матеріялом ... посилася в цілости до польської урядової політики супроти українського населення.

Хто не платить за часопис, підкопує рідну пресу.

Текст телєграми до Ліґи Націй

в справі нової військової кольонізації.

У звіті з боротьби Української Парляментарної Репрезентації проти нових кольонізаційних проєктів, подали ми згадку про телєграму в цій справі до Ліґи Націй. Ось її текст:

„Генеральний Секретар Ліґи Націй Сер Друмонд, Женева".

„Всі посли й сенатори національного Українського Клюбу і Клюбу Української Соціялістично-Радикальної Партії у варшавськім соймі рішили нині прилучитися до нашої петиції, яку ми передали панові генеральному секретареві дня 1. лютого у справі військової кольонізації на українській і білоруській території в Польщі. Вчора, себто 10. лютого соймова комісія приступила вже до дискусії над дотичним урядовим законопроєктом. Впродовж одного тижня можемо бути поставлені остаточно перед доконаний факт. Представники урядової більшости в комісії ухвалили поправки, які у високому ступені можуть змінити урядовий проєкт на нашу некористь. Посли: Пеленський, Рудницька".

—o—

На парляментарній арені.

ЗІ СОЙМОВОЇ ПРАВНИЧОЇ КОМІСІЇ.

В пятницю 12. ц. м. відбулося під проводом б. міністра Цара засідання соймової правничої комісії, предметом нарад якої був *проєкт карного скарбового закону*. Дотеперішній карний скарбовий закон обовязує щойно від дня 2. серпня 1926., а вже після неповна 4-літнього тревання цього закону прийшов уряд з проєктом нового карного закону, який мав на ціли передовсім загострити дотеперішній вимір карних репресій за скарбові переступства. У цьому засіданні комісії взяв участь від Укр. Парл. Репрезентації *пос. д-р Степан Біляк*, який при нагоді нарад над розділом цього закону про кари за нарушення постанов відносно тютюневого монополю виголосив довшу промову, та поставив низку поправок до арт. 57. цього закону, який постановляє *про кари за недозволену управу тютюну*.

Пос. д-р Ст. Біляк вказав на те, що тими, які нарушують постанови відносно недозволеної управи тютюну, є найчастіше дрібні рільники, що цією управою займаються радше з біди для власної консумції, себто з браку грошевих засобів на купно дорогих тютюнових монополевих виробів, ніж для торговлі, а тим самим нема в них заміру вкорочувати скарбові приходи. Через те зависокою є обовязуюча досі скарбова кара за недозволену управу тютюну у висоті 20 зол. за кожний квадратовий метер простору управленого без урядового дозволу. З огляду на те вносить промовець поправку на обниження цієї кари до квоти 5 зол. від одного кв. метра.

Проєкт закону постановляє, що коли тютюн посіяно, зглядно посаджено поміж іншими рослинами, то за основу обчислення кари приймається 4 корчі тютюневої рослини, як рівноважник одного кв. метра. Бесідник вважає, що скількість 4-х корчів тютюну не покриє одного кв. метра і вносить поправку на 6 корчів тютюну як рівноважника одного кв. метра. Вкінці підчеркнув пос. д-р Біляк, що є незгідним з поняттями карного права, щоби однаковою карою карати як тих, які свідомо засівають зглядно засаджують тютюн для цілей нелеґальної управи тютюну, так і тих, на ґрунті яких виріс тютюн сам зі себе, хоча власник ґрунту його не засіяв ані не посадив і тому промовець домагався, щоби приняти його поправку, після якої таке плекання тютюну стає каригідне, коли тютюнове листя стало придатне до вжитку, а власник його не знищив.

Після дискусії, переведеної над поправками, предложеними д-ром Біляком, комісія рішила змінити проєкт арт. 57. в той спосіб, що як кару за недозволену управу тютюну приняла гривну у висоті від 5-ти до 20-ти золотих (досі обовязувала незмінена грошова кара в квоті 20 зол.) від одного квадр. метра, натомість грошові кари за плекання тютюневої рослини, котра виросла хоча її не посіяно, ані посаджено, обнизити до половини. *Таким чином представникові нашого Клюбу удалося злагіднити ті прикрощі, на які дуже часто були наражені наші селяни, на котрих ґрунтах ствердили скарбові власти нелеґальну управу, зглядно плекання тютюну.*

Дальша дискусія над іншими постановами цього проєкту карно-скарбового закону була відложена до суботи.

Невідомий українцям їх приятель.

Книжка канадійця Вілліяма Луїса Скатта про українців та українську справу.

Дітройт, Міш., 25. І. 1932.

Вийшла незвичайно цікава книжочка (64 сторони) п. з. „The Ukrainians, Our Most Pressing Problem". Автором цеї праці William Louis Scott, K. C. of Ottawa. Брошура видана „Католицьким Товариством Правди": Catholic Truth Society of Canada. (67 Bond Street, Toronto, Ont.) На сотки ріжних пропаґандивних брошур і книжок, виданих чи то українцями, чи за нашим почином чужинцями за останніх 10 літ, мабуть не було цікавіше і симпатичніше писаної праці.

Її автор подав у ній усе, що треба чужинцеві знати про Україну й українців, не тільки в Канаді, але також і в Злучених Державах. Він переходить початки української еміґрації до Канади й Америки, історію України, замітні дані про українців, спроби ріжних сект „навертання" українців, описує як українці реагували на ті аґітації, що для українців у Канаді католики зробили, бо, навіть каже, деяку гірку правду католикам латинського обряду за їх заскорузлість і вузкоглядність у відношенні до української справи в Канаді. Вкінці подає дуже точно обрядові ріжниці в католицькій церкві, задержуючись окремо на обряді, який практикують українці. Історія унії, найновіші події на Україні, находять в автора дуже справедливого суддю. Описи церков та особливостей українського духовенства, як право подружа і миропомазування, пояснює автор, покликуючись на постанови канонічного східного права і рішення Римського Престола.

Читаєте цю брошуру раз і вертаєте ще раз до неї, бо ніде правди діти, багато справ, що їх обговорив автор, призабуті, а інші знову зовсім незнані. Цікаво наприклад знати всім українцям, що з колеґії, яку заложило „Католицьке Товариство для поширення віри" з Торонто (Онтеріо) в 1920 році, за цей короткий час вийшло 10 абсольвентів на священиків; 14 вступило до ріжних черечих чинів, котрі працюють між українцями (Спасівці, Василіяни і браття Християнських Шкіл); 41 стало учителями, 1 є професором університету у Вінніпеґу, 1 професором хемії в університеті в Едмонтоні, 1 співредактором українського католицького часопису, 17 є на дальших студіях (університетських) і т. д. За десять літ іствування колеґії — це незвичайний і дуже гарний вислід. Про це певно мало хто з українців знає, що маємо таку інституцію на цім континенті завдяки жертвенности не українців, а католиків інших народностей в Канаді. Вже сама статистика повинна спонукати, щоби прочитати цю книжочку.

Автор цеї праці — це визначний канадійський правник, під цю пору адвокат в Оттаві, столиці Канади, Вілліям Луїс Скатт, син бувшого державного секретаря Канади (міністра закордонних справ). Після скінчення університетських студій був іменований урядовцем при Найвищім Суді Канади, але по 10 роках зрезиґнував і віддався адвокатурі та практикує її у столиці Канади. Він теж одержав від короля Англії почесний титул королівського радника. Зпід його пера вийшла ціла низка наукових праць (правничих). Він теж у Канаді повага на полі українознавства. Вистане сказати, що за 12 літ мав він кількадесять відчитів перед найвибагливішою і найінтеліґентнішою публикою Канади по ріжних містах тієї просторої Домінії про українську справу.

Нині можна безпечно сказати, що нема важнішого міста в Канаді, де він не мав уже відчиту про українців, про нашу історію, наш обряд і т. і., так, що канадійська публична опінія вповні обзнайомлена з українською справою. А його статі в поважних і впливових місячниках на українські теми можна числити в десятки. Книжок про українців написав кілька. Друковано їх в Канаді і в Льондоні.

Адвокат Скатт вибрав собі як спеціяльність українську справу. В 1921 р. написав широкий меморіял в українській справі, який представник Канади премієр-міністр Кінґ предложив Лізі Народів і тоді Ліґа рішила, що Польща лише часово дістала адміністрацію Галичини.

Скатт фінансово незалежний. Має вже 70 літ. Відомий в Канаді католик-ідеаліст — і дійсно невідомий українцям їх приятель. Лоріс.

Мусоліні в папи.

Мусоліні з італ. амбасадором при Ватикані й іншими достойниками приїхав у супроводі кінних карабінерів до Чіта дель Ватікано. Розмова з папою тревала годину. Потім Мусоліні прийняв кардинала секр. Пачелі та відвідав гроби апостолів.

Чому вбив японського міністра.

Про вбивство бувшого японського міністра фінансів Інуя повідомляють із Парижа: Убивник це 22-літній японець Сел Конума. Він признався, що не похвалював міністрової фінансової політики. Мін. Інуя був непопулярний з причини своєї політики щадження. Крім того виступив був проти міністра військових справ, коли той домагався, щоби до Манджурії післати півтора дивізії війська та своєю опозицією причинився до упадку кабінету Вакацукі. Вже тому місяць були кинули перед вілею Інуя бомбу, та там тоді ніхто не жив і вибух заподіяв лише великі шкоди. Ствердили, що револьвер атентатчикові дала організація „Чорний змій", яка має на совісти вже кілька політичних убивств у Японії.

—o—

З життя наших установ.

Загальні Збори Українського Лікарського Товариства.

Дня 23. січня ц. р. відбулися звичайні Загальні Збори У. Л. Т. На вступі голова д-р О. Подолинський згадав про болючі втрати, що їх понесло Товариство внаслідок смерти кількох дуже визначних членів, як д-ра І. Курівця, д-ра І. Ціпановського, д-ра М. Коцюби, д-ра В. Яновича й ін.

Зі звідомлення уступаючого Виділу видно, що У. Л. Т. проявляло в 1931 р. живу діяльність. Як станове товариство обєднує воно 222 лікарів, тобто понад 80 прц. усіх лікарів-українців у Польщі. Товариство відбувало правильно що-тижня сходини, на яких відчитувано наукові праці, цікавіші реферати з фахової преси, демонстровано цікаві випадки і рентґенограми з практики. Товариство видає на спілку з Лікарською секцією Н. Т. Ш. свій орган-квартальник „Лікарський Вісник". У травні 1931 р. зорганізувало У. Л. Т. разом з Природничо-Математичною Секцією Н. Т. Ш. й Українським Технічним Товариством II. науковий зїзд українських природників, лікарів та інжинірів, що пройшов з великим успіхом; про зїзд було свого часу обширне звідомлення в пресі. Літом улаштувало У. Л. Т. інформаційну прогульку своїх членів до живця Черче. В осені заснували члени У. Л. Т. кредитову кооперативу „Лікарська Поміч", що розпочала вже свою діяльність; метою кооперативи є добути фонди для забезпечення вдів і сиріт по лікарях та неспосібних до праці товаришів, а крім того приходити з поміччю початкуючим лікарям дешевим кредитом. Крім наукових і станових справ займався Виділ У. Л. Т. також оживленням товариського життя між товаришами у Львові, влаштовуючи чайні вечорі в салі „Української Бесіди", які проходили дуже добре, не зважаючи на відсутність альгоголю. Товариство має доволі гарну фахову бібліотеку, яка в останньому році значно збільшилася завдяки дарові майже повної медичної української літератури з УСРР, а також передачі бібліотек бл. п. д-ра І. Курівця і д-ра М. Коцюби.

Після ухвалення абсолюторії уступаючому Виділові вибрано новий Виділ у складі: д-р О. Подолинський — голова, д-р Л. Максимонько — заст. голови, д-р Ю. Кордюк — секретар, д-р В. Кашубинський — скарбник, д-р М. Попович — бібліотекар, д-р Я. Рудницька-Криштальська — господар, д-р О. Філяс і д-р О. Любчак — заступники.

Після Зборів відбулися товариські сходини в салях „Української Бесіди".

Загальні Збори Видавничої Спілки „Діло“.

В суботу, 13-го лютого ц. р. відбулися чергові звичайні загальні збори Видавничої Спілки „Діло“, кооперативи з обмеженою порукою у Львові в льокалі ред. „Діла“ в г. 4.45 веч. Загальні збори відкрив голова Надзірної Ради д-р Дмитро Левицький при участи 27-ох членів Спілки. Після відкриття зборів голова присвятив згадку померщим видатним членам Спілки пок. д-рам Іванові Курівцеві, Володимирові Охримовичеві, Михайлові Галущинському та Василеві Білецькому. Присутні вшанували память покійників повстанням з місць.

По відчитанні протоколу з попередніх загальних зборів дир. Яр. Колтунюк зложив звіт з діяльности Управи за р. 1930/31. Від Контрольної Комісії складав звіт д-р Ст. Федак, що поставив внесення на уділення абсолюторії Надз. Раді й Дирекції. Після того відчитав дир. Колтунюк звіт Ревізійного Союзу Укр. Кооператив з переведеної ревізії.

По короткій дискусії, в якій забирали слово д-р Кость Левицький, д-р Лесь Кульчицький, дир. Мик. Заячківський, дир. Яр. Колтунюк, пос. Гр. Тершаковець і ред. Василь Мудрий, принято білянс і уділено абсолюторію уступаючій Надзірній Раді та Дирекції.

Тепер приступлено до вибору Надзірної Ради і Контрольної Комісії. В тій ціли вибрано комісію-матку з трьох осіб, а саме: д-ра Мих. Волошина, о. Ст. Онишкевича і д-ра Л. Макарушки. По короткій нараді комісія-матка запропонувала Надзірній Раді таких кандидатів: 1) **д-р Дмитро Левицький** (голова); 2) **д-р Бурачинський Тит** (заст. голови); 3) **Володимир Кузьмович** (секретар) і члени: 4) **д-р Кость Левицький**; 5) **Михайло Стефанівський**; 6) інж. **Евген Храпливий**; 7) **Михайло Галібей**. Всі вибрані однодушно. Заступниками членів Надз. Ради вибрані: **Волод. Целевич, д-р Лесь Кульчицький і Дмитро Великанович.**

До Контр. Комісії ввійшли: **Волод. Децикевич, д-р Ст. Федак і Онуфрій Пащак.**

Після виборів прийшов до слова през. Волод. Децикевич для зреферування намічених змін у статуті. Всі зміни Заг. Збори ухвалили.

По внесенних і запитах голова д-р Дм. Левицький закінчив збори.

—o—

ББ В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

У мин. суботу веч. львівська город. Рада ББ уладила дискусійні збори на тему української справи у Сх. Галичині.

Дискусію отворив сен. д-р Левенгерц. Він обговорював основи, якими уряд кермується у відношенні до українців і яке становище має зайняти польська суспільність до тієї справи

Після реферату була дискусія.

—o—

КРОВ У СИНЕВІДСЬКУ НИЖНІМ.

ПАТ повідомляє: „12. лютого відбувалася в Синевідську Нижнім пов. Сколе в ночі тайна нарада сельробівців у хаті Шкалубина під проводом Мик. Павелця, агітатора Сельробу, що приїхав із Люблина. Повідомлена поліція вислала двох поліцаїв. Вони ствердили, що в хаті було 10 людей. Коли поліція показалася в хаті, Павелець крикнув: „Бити поліцію, роззброїти їх:“ Присутні кинулися на поліцаїв, били по голові та хотіли роззброїти. Шкалубиниха наступала так сильно, що один поліцай, вдарений в голову, зімлів. Вкінці поліцаям вдалося вийти з хати та вжити зброї у власній обороні. Від куль згинув Павелець. Шкалубин і його жінка були ранені. Арештували 5 людей; ранених відставили до шпиталю в Стрию. При вбитім найшли 1.300 золотих“.

СОЙМ УХВАЛИВ БЮДЖЕТ.

У суботу на пленарному засіданні сойму після приступлення до 3-го читання скарбового закону в дискусії промовляв пос. **Загайкевич.** Він сказав, що всі потягнення уряду від ряду літ доказують, що напрямна політики супроти українців є все та сама: повний екстермінізм українського народу. Головно торкається це посунень уряду в останніх днях, як внесення закону про кольонізацію, про шкільництво та закону, що зовсім касує українське самоврядування. Виголошувані [illegible] енунціяції уряду та його членів це загальн[illegible]ве кидання слів, обрахованe лише на ефект, бо поза тими словами нема ніяких справжніх плянів задля санування тих відносин. Серед таких фактичних обставин українці голосуватимуть проти бюджету.

У голосуванні голосами ББ прийняли в 2. голосуванні та 3. читанні прелімінар бюджету та скарбовий закон. Проти бюджету голосувала опозиція та національні меншини. Жиди в голосуванні не брали участи.

—o—

СПРАВА КЛАЙПЕДИ.

У суботу женевська конференція на внесення референта Кольбана (делегат Норвегії) згодилася передати справу клайпедського конфлікту комітетові правників.

ІЗ СЕНАТ. СКАРБОВО-БЮДЖЕТОВОЇ КОМІСІЇ

На засіданні скарбово-бюджетової комісії сенату радили над бюджетом м-ства хліборобства. В дискусії говорив сен. **Павликовський.** Мін. Янта-Полчинський відповідаючи на закиди, старався доказати, що уряд не має намірів, ворожих для хліборобства. Навпаки уряд хоче прийти з поміччю хліборобам, нпр. здержати екзекуції.

СПРАВА ФАХОВОГО ШКІЛЬНИЦТВА.

Освітня комісія радила над проектом закону про новий устрій шкільництва. Опрацювали уступи, що торкаються фахового шкільництва. Віцемін. **Перацький** сказав, що вага тієї части закону є передовсім у цьому, що допускає якнайбільше сільської молоді до фахових шкіл, що надає їм практичного характеру. Однакове трактування всіх горожан без ріжниці віроісповідання та національности і в тій ділянці є напрямною уряду.

Комісія прийняла всі уступи про фахове шкільництво згідно з урядовим проектом.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ЛІТВІНОВА.

Ол. Шульгин вніс на руки Гендерсона протест проти участи ком. Літвінова в роззбройній конференції. Протест стверджує, що Літвінов не має права репрезентувати України та що роззбройне предложення СРСР. суперечить зростові більшовицького мілітаризму. Більшовицький уряд держить на Вкраїні та Кавказі великі армії, щоби згнобити нац. рух тих країн. Коли більшовицький уряд хоче дати доказ, що його пропозиція щира, повинен негайно евакуувати Україну та Кавказ.

ВІДГОМІН МОТОЦИКЛЕВОЇ КАТАСТРОФИ.

Військовий суд у Львові засудив шофера 6. дивізії протилетунської артилерії Е. Павлика на 5 місяців вязниці із відложенням на 2 роки, як виновника мотоциклевої катастрофи. 18. квітня м. р. Павлик їхав мотоциклем і по дорозі взяв на причіпку кап. Роботицького. Мотоцикль наїхав на трамваєвий віз, відбився від нього та вдарив об залізний стовп. Кап. Роботицький згинув на місці, Павлик був ранений.

ҐЕН. НОБІЛЄ В БІЛЬШОВИКІВ.

Ґен. Нобілє, що переїзджав через Берлін, заключив за згодою Мусолінія, з більшовицькою владою 4-лнтій контракт. Він одержує становище головного конструктора будови кермових повітреплавів у СРСР.

І ЯПОНЦІВ ГИНЕ ЧИМАЛО.

ТОКІО, ПАТ. У боях за Харбін згинуло 1.000 японців.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПІДВИШКА ЕМЕР. ОПЛАТ.

Віцеміністр Стажинський повідомив представників 13 союзів державних службовників, що не будуть зменшувати платні службовцям. Внесуть лише деякі поправки до емеритального закону. Підвишка емеритальних оплат, оплачуваних службовцями, виноситме 3 проц.

ВИБУХ ҐАЗУ В СТРИЮ.

У Стрию в понеділок вибухнув дашавський ґаз, який достарчає фірма „Ґазоліна“. Вибух наступив у хаті теслі Віца при вул. Міцкевича 21., коли він хотів закурити папіроску. В хаті з гуком вилетіли шиби, постіль запалилася. Детонація була така сильна, що чули її довкола люди при вул. Міцкевича. Вибух наступив тому, що наслідком морозу трісла рура ґазової ліхтарні. Ґаз щілинами дістався попід долівку хати Віца. Попареного Віца забрали до шпиталю.

ВИБІР НІМЕЦЬК. ПРЕЗИДЕНТА 13. БЕРЕЗНЯ.

Із Берліна повідомляють, що міністр внутрішніх справ д-р Ґренер визначив вибір президента німецької республики на 13 березня ц. р. Евентуальний другий вибір відбувся би 10. квітня ц. р. Д-р Ґренер звернувся уже до президента райхстаґу, який збирається 23. ц. м., з предложенням, щоби перевів у цій справі відповідне парляментарне рішення.

Гінденбурґ приняв кандидатуру.

Постанова Гінденбурґа прийняти кандидатуру на президента Німеччини вияснила внутр.-політичне положення. Німецькі політичні кола вважають побіду Гінденбурґа певною. Правиця не скриває невдоволення, що Гінденбурґ згодився прийняти кандидатуру з рук нац. опозиції. Праві партії найшлися в труднім положенні, бо їх порозуміння в справі протиставлення Гінденбурґові спільного кандидата опозиції натрапило на поважні трудноці. Міщанська права партія сподіється боротьби між Гінденбурґом і Гітлером яка може розбити нац. партію та Штальгельм.

ЯПОНЦІ ДІСТАЛИСЯ В ПОЛОН.

МОСКВА, 15. II. ПАТ. Більшовицькі кореспонденти повідомляють, що китайці окружили у Вусунгу японський десант 1300 вояків. Зазначується, що після короткого бою взяли японців в полон.

З судової салі.

ПРОЦЕС 42-ох У ДРОГОБИЧІ.
За приналежність до „Пласту“.

У суботу, 13. лютого, переслухано свідка оборони, асесора місцевого староства С. Пьйончка. Його зізнання не внесли до розправи нічого цікавого, бо були каламутні і неясні. Свідок не вміє дати відповіді, як могла істнувати „нелегальна“ організація продовж 4-х років, яка зі своєю діяльністю не крилася і про яку знало місцеве староство, а влада закрила її щойно тільки у вересні 1930 р. Вкінці обороні вдається добути від свідка признання, що „Пласт“ у Дрогобичі не робив ніяких вправ зі зброєю, ані не мав ніяких протидержавних виступів.

Після переслухання цього свідка виявилося, що суддя не хоче допустити до переслухання б. старости С. Порембальського і хоче розправу того-ж таки дня покінчити. Підчас перечитування актів оборона зажадала, щоб суддя відчитав їх в українській мові. Виявилося, що протоколянт не вміє писаного по українськи читати, почалися розшуки нового протоколянта, зміна, і т. і. Суддя побачив, що не дасть ради і відложив розправу до 23 лютого.

Заінтересування розправою постійно росте. Публики стільки, що пробитися трудно і поліція мусить частину цікавих усувати зі салі.

При цій нагоді слід підкреслити важке і прикре положення оборони в тому процесі. Згідно з новою польською процедурою суддя необмежений пан на розправі. І він з цього користає в повному обємі. Упімнення, відбирання слова, ненотування в протоколі того, що бажають оборонці — сиплються як з рога обильности. Оборонці д-р Блажкевич, д-р Витвицький і д-р Ільницький роблять великі зусилля, щоби всежтаки тези обвинувачення опрокинути. І це їм вдається, хоч справжніх свідків оборона ще досі не було. — Крім згаданих оборонців боронять ще: д-р Гнатів, д-р Кузів, д-р Колтецький, мец. Кобрин, мец. Пелчинський і д-р Р. Скибінський.

—o—

СПОРТ.

Гаківка.

ЛЬВІВ. Лехія — Україна 5:0 (0:0, 2:0, 3:0). Змагання за чашу Банку Господарства Кр. Україна програла через нездарність воротаря, який має на совісти найменше три голі. Суддював Сварин. Глядачів ок. 500.

ОПАВА. Репр. Опави — Краків 6:0 (2:0, 1:0, 3:0).

ПЕРЕМИШЛЬ. АЗС — Чувай 8:1 (1:1, 3:0, 4:0). Польонія — АЗС 5:1 (2:0, 2:1, 1:0). Чорні — Польонія (пер.) 2:1.

Краєві лещатарські змагання.

Бруховичі, 14. II. 1932. Біг 16 км. для сеніорів виграв Сліпко (У. С. С. К.) в часі 1:29:16, перед Врецьоною (К. Л. К.) 1:32:36, і перед Гнатейком (У. С. С. К.) 1:33:37. Біг юніорів 8 км. виграв Хамула (Плай) в часі 45:36 перед Пелюшком 58:21 і Назарем 1:1:49. Біг пань на трасі 5 км. Стартувала 1 змагунка, яка наслідком контузії бігу не скінчила.

Останні висліди з Лейк Плесід.

ЛЕЙК ПЛЕСІД. 13. II. Німеччина — Польща 4:1 (0:0, 2:1, 2:0). Це шестий і останній меч польської дружини в олімпійських змаганнях. Перший меч в німецькою дружиною поляки програли у відношенні 2:1, а цей у відношенні 4:1. Так на шість розіграних мечів Польща програла 6 разів, не здобула ніодного пункту, стріляла 3 ворота, втратила 34. Це, як уже й сам ПАТ признає, невдача занадто прикра, а навіть компромітуюча.

Канада — Зл. Держави 2:2 (1:0, 1:1, 0:1)

Табеля олімпійських змагань така:

1) Канада 11 п. — 32:4.
2) Зл. Держави 9 п. — 28:5.
3) Німеччина 4 п. — 7:27.
4) Польща 0 п. — 3:34.

Польська гаківкова дружина відїхала до Шікаго, де вже в понеділок мала розіграти меч

—o—

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·91·50—8·91 5/8, канадійський долар 7·40·00—7·50·00, чеська корона 0·26·50—0·26·70, австрійський шілінг 1·05·00—1·10·00, рутен [illegible] — 0·03·50, французький франк 0·34·80—0·35·10, швайцарський франк 1·73·80—1·74·00, фунт штерлінгів 30·[illegible]—31·00·00, паданський червінець 0·00—0·00, марка 2·11·95—2·12·90

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-45.** 792—?

— **Податок від комірного.** Звертаємо увагу наших читачів, що часто при вимірі податку від комірного вчисляють до нього також податки плачені від цієї суми. Таким робом цей виміреий податок стає багато більший, ніж бути повинен. Найвищий Адміністраційний Трибунал видав окремий осуд про те, що податку не слід платити від податків, як додані до комірного. У випадках, коли цього домагається податковий уряд, треба вносити спротив до 14 днів після доручення виміреного податку.

— **В Українському Університеті у Празі** (Прага II, Штепанська вул. ч. 49) з днем 15. лютого ц. р. почнуться вписи слухачів на обидва факультети (фільософічний і правничий) на літній семестр 1932 р. Для запису в число звичайних слухачів треба предложити матуральне свідоцтво з латинською мовою. З матурою без латини можна записатись надзвичайним слухачем, а іспит з латинської мови скласти додатково при Університеті. Виклади на літнім семестрі розпічнуться з днем 29. лютого ц. р.

— **Арештування українського студента у Варшаві.** Дня 9. лютого ц. р. в год. 11 ранку перевела слідча поліція ревізію в Українському Студентському Домі при вул. Брудновській 14. у Варшаві і знова арештувала Юрія Косача, студ. правничого виділу, який в минулому році вже відсидів 9 місяців у вязниці на Павяку та був випущений за кавцією. Хоч у п. Косача не знайдено ніяких компромітуючих річей, його на внесок луцької прокуратури арештували під закидом належання і творення на Волині організацій УВО. Тогож самого дня п. Ю. Косача відвезли до вязниці в Ковлі.

— **„Цвіркун“ в Яворові.** В найближчих днях виїде львівський театр „Цвіркун“ з кількома ревіями до Яворова. Сподіємося, що українське громадянство Яворова й околиці явиться численно на виставах „Цвіркуна“, де матиме нагоду побачити перші веселі й оригінальні українські ревії.

— **Новий комісар Каси Хорих у Львові.** Міністр праці і суспільної опіки іменував комісарем-керманичем Каси Хорих у Львові д-ра мед. Едварда Мізюру, полковника в резерві й інспектора лічництва Кас Хорих на терені Окружного Союзу Кас Хорих у Львові.

— **І-а і IV-а кляса зайві.** Міністерство комунікації у Варшаві має намір скасувати в особових поїздах I і IV клясу. Практика стверджує, що рідко хто їде ними. Отже посли їздитимуть виключно II-ю клясою.

— **Торговля живим товаром під боком Ліги Націй.** Англійські часописи вдарили на трівогу, що в Женеві на час нарад розоброєної конференції якась француска Масо отворила „пансіонат“. Поліція арештувала п. Масо та 4 дівчині, в цьому дві польки.

— **У кількох словах.** В Англії є, на підставі офіціяльної статистики міністерства праці, тепер 2.728.411 безробітних; за останній місяць це число зросло на 218.490 осіб; найбільше безробітних зросло серед шахтарів, металюргів і будівельних робітників. — Відомий мандрівник і вчений Свен Гедін вибирається 17-го ц. м. на нові досліди до Азії, через Ню-Йорк. — У Будапешті зафантували авто графові Естергазі за довги.

— **У Берліні більше жінок.** У Берліні є 1,850.000 осіб мужеського і 2.175.000 осіб жіночого полу. На 100 уродин жіночого полу припадає 107 мужеського, але хлопці вмирають у багато більшім числі, головно в 13-тім р. життя. Найсильніша перевага жіноцтва замітна в віці мущин між 26 і 36 себто в віці найбільше знищенім війною. У віці між 25 і 30 роком на 100 мущин припадає 131 жінок, а в віці між 30 і 35 на 100 мущин 141 жінок. Отже дані жінок, що скінчили 30 р. життя, щоби вийти замуж подвійно тяжкі. Що має робити у Берліні 325.000 жінок без „вільних“ мущин — ось проблема.

— **Марнотратний міністр** Італійський міністр закордонних справ Гранді, підчас свого останнього побуту в Спол. Державах платив шоферам 40 долярів „на чай“. Є це рекорд „чайового“, бо навіть сіямський король давав досі тільки 30 дол., а Ливаль єдиний раз (мабуть помилився) 20 дол.

— **Пивний страйк у Гамбурзі.** Власники харчівень, пиварень, барів і шинків у Гамбурзі перестали продавати пиво на знак протесту проти знижки цін, яку проголосив урядовий комісар від ощадности. У Гамбурзі є таких льокалів 3100.

— **Грипа в Туреччині.** Найбільша епідемія грипи після Льондону панує тепер у Стамбулі. Є там досі 80.000 недужих. Тому, що санітарні умовини там препогані, уряд має намір зачинити всі прилюдні льокалі. У Смирні є 30.000 недужих.

— **Кіно та радіо помічниками поліції.** У Зальцбурзі судять шевського челядника Сохопа, що вбив 70-літню жінку Бавмгартнерову для гроша. Після злочину вбийник пішов на забаву, де були одночасно люди, що бачили його фотографію в кіні, куди негайно передала її поліція. Інші чули опис його в радіо. Коли Сокоп убив жінку, найшов при ній 22 шилінги.

— **Фільма англійської аристократки.** Свого часу у Парижі англійська леді Овен зранила свого любка д-ра Гасто пятьома стрілами з револьвера. Її засудили на 5 літ вязниці. Там вона з нудьги написала фільму для своєї оборони п. з. „Подвійна помилка“. У фільмі змалювала всю свою історію, як їй треба було. Одно із фільмових підприємств купило цю фільму з огляду на сензацію. Та час минув: прийшли нові сензації і кінові підприємці побачили, що хоча історія пані Овен правдива, але банальна і — відмовились її показати світові. Тоді авторка подала кінову фірму в суд і виграла процес; дістала 70.000 фр. відшкодування.

— **Нервові болі й біль голови** втишає і лікує скоро та успішно Тогаль. Нешкідливий для серця, шлунка і інших органів. Тисячі недужих відзискало при помочі Тогалю своє здоровля! Тому випробуйте його самі ще нині, але жадайте лише оригінальних таблеток Тогаль — бо нема нічого ліпшого! В усіх аптиках. Ціна 2 зол.

— **Спростування.** Шановний Пане Редакторе! Дуже прошу, не відмовте мені і помістіть спростування допису, поміщеного в „Ділі“ 4. лютого 1932 р. Неправдою є, що ялинку 10 січня 1932 року уладила „Рідна Хата“, бо уладив її Добродійний Комітет при церкві св. Миколая у м. Володимирі. Потім мене о. Микола Шеропький не заставляв співати в „Рідній Хаті“, і нічим мені не „загрожував“ і я нікому таких відомостей не давав, бо в дійсности не було ніякої підстави на розмову між нами на цю тему. З поважанням **Іларіон Вишева** у Володимирі.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: **„СОН ЛІТНЬОЇ НОЧІ“**, комедія **Шекспіра.**

Коли нема репертуару, все ще лишається Шекспір. Його фантастичні комедії дають змогу режісерам показати, що вміють. Нелегка це справа з такими песами як „Сон літньої ночі“, що має аж три паралельні акції, переплутані між собою. Модерна стилізована обстанова хоче звести це все до одного пляну, щоби яко мога швидше вичерпати довжезний текст і не давати багато дій. Наслідок (як у данім випадку) не дуже щасливий: текст суперечить дії, бо коли хтось каже, що лягає на траву або зустрічається в лісі, а находиться між дошками і сходами — бідна наша уява, не знає, куди линути.

Друга недостача: світ реальних осіб повинен бути різко відокремлений від фантастичних створінь, інакше глядач не розуміє, хто чим є. Полишаємо на боці труднощі розуміння цієї історії для авдиторії, що нічого не знає про життепис Тезея, Оберона та Титанії: хто вони, яка була їх доля.

Недобре, коли Шекспіра деклямують у тоні 100-поверхового патосу, навіть королі та князі. Безліч Шекспірівських метафор і так приголомшує слухача, який мало що з них розуміє. Сучасний слухач не потрібує стільки слів. Гумор ремісників у фарсі, яку грають, здебільша незрозумілий з огляду на немодернізований дотеп. Видко, що польські актори, взагалі не уявляють собі, як грає простолюддя і не розуміють народнього гумору.

Страшенне вичепурені дієві особи відбирають нам неодну оману. Песа йшла під гаслом слів Тезея: „Найкращі з цього роду видовищ тільки омана, а найгірші стають добрими, коли перетворить їх наша уява“. Та в першу чергу цю увагу повинні би мати актори і режісер.

м. р.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: **„РІГОЛЕТТО“**, опера **Вердія**

Вже давно львівський міський театр не бачив такого натовпу публики: партер, усі льожі й усі три поверхи випродані до останнього місця, а крім того в переходах поставлено стільки крісел, на скільки лиш дозволила — поліція. Магнетом, який стягнув стільки народу, було імя Кепури, — молодшого брата славетного співака Яна, який оце вперше виступав у Львові, попереджений легендою, що його голос ще кращий від братового.

Одначе тріюмфатором вечора не був Кепура, лише Моссаковський, варшавський баритон, відтворець титулової партії, артист справді европейської мірки, з великою співочою і сценічною культурою та голосом рідкої краси. З постаті Ріголетта артист зробив першорядну сценічну креацію. — Що торкається Вл. Кепури, то його щастям і нещастям є його старший брат: бо коли само імя „Кепура“ інтригує імпресаріїв і директорів театру, відчиняє йому доступ на сцену і стягає публику, себто є найсильнішим мотором його карієри, то з другого боку слухачі вічно порівнюють його з його братом — і це порівнання виходить для нього препогано. Голос з немилою і нечистою краскою, дуже невеличкий; свобідна поведінка на сцені і непогана школа, при посусі на польських тенорів дасть йому всетаки прожиток на польських оперових сценах — але й ніде інде. — Поруч з Моссаковським найкращим голосово і сценічно був безумовно п. Ужейко. Цілість тримав укупі дириґент Польціньетті. **(ВР).**

З кіна.

Кіно „Коперник“ і „Марусенька“: ЧВІРКА ПІХОТИНЦІВ“.

Фільма анальогічна до славної „На Заході без змін“. Жах війни: трупи, кров, голод, руїни, жорстокість ворогів, отруйні гази. Мета цих картин пацифістична, показати, яким нечуваним страхіттям є війна, якою катастрофою вона кінчиться, ціною безлічі жертв. Її тенденцію псує тільки інша тенденція виписана як мотто „що цих чотирьох вояк ішло битися з обовязку, без віри в свою справу“. Передовсім це неправда, бо дуже мало було таких німців, що не вірили в свою справу, — а що важніше: кожний, хто готуватиметься до нової війни, скаже, що вона йде за святу справу. Фільма має кілька зворушливих ліричних моментів. На жаль, німецькі вояки розмовляють ...французькою мовою.

м. р.

Літературний куток.

— Цими днями (9 лютого) минуло 50 літ від смерти німецького письменника Бертольда **Ауербаха.** Відомий він і з нашої літератури. Згадують його там традиційно, як другого після Марка Вовчка, що ввів у літературу XIX ст. селянські сюжети. Родичі призначили його на рабіна. Син жидівського дрібного купця із малого віртемберського містечка, переїхав із тальмудичної школи до Штутгарту до гімназії. Ауербах придбав солідне знання клясичної літератури. Знайомість із визначними людьми своєї доби доповнила його освіту: його вчителями у Тібінгені були Д. Ф. Штравс і Уланд, а в Мінхені близькими знайомими Шелінг, Фрайліграт і Отто Людвіг. Студіює він і перекладає Спінозу, і пише 2-томову повість про нього. „Селянськими оповіданнями із Шварцвальду“ здобуває літературне імя. За цим ідуть інші твори „Пані професорова“ (пізніше переробленe на сцену п. з. „Місто і село“); у 1856 має ве-

кикий успіх його „Босоніжка", а далі „Осип серед снігів", „Едельвайс", повісті „На висоті", „Двір над Рейном", „Вальдфрід". Підчас революції 1848 Ауербах стає віденським кореспондентом „Мінхенер Альгемайне Цайтунг". Нещасливе подружжа і надірване здоровя приневолює його покинути Німеччину. У 1882 р. іде на франц. Рівієру, до Кан, щоби там умерти. Толстой каже про нього: „Цьому авторові викий успіх його „Босоніжка", а далі „Осип селяни і взагалі поцікавився народньою освітою".

—o—

Дописи.

ЧОРТКІВЩИНА. **(З діяльности аматорського гуртка в Джурині. — Потреба популярних пес).** Аматорський гурток читальні „Просвіти" в Джурині належить до найрухливіших в повіті. Ось в часі останніх свят відіграв він песи: „Ясні зорі", „Соколики", „Пімста жидівки" та „Захотіла пана — втратила Івана". Всі вони пройшли з великим успіхом та принесли поважний дохід на справлення підлоги до великої театральної салі. А 31. І. амат. гурток з Джурина відіграв „Ясні зорі" в Павшівці, де здобув собі своїм виступом щире признання. Тепер джуринський гурток приготовляє „Боднарівку" і „Гриця Мазницю", а крім того молодий селянин-самоук Василь Палажук переробляє на сцену повість про Кармелюка, бо село не має вже що грати! Треба знати, що амат. гурток при чит. „Просвіти" в Джурині відіграв уже від 1926 року донині понад 100 пес, а крім того такий-же гурток при читальні Качковського в томуж селі відіграв за той самий час яких 50 пес, так, що буквально всі можливі до вистави на селі песи джуринці вже знають і тепер просто розбивають-ся за новим репертуаром. Чи не взялиб цього під ласкаву увагу наші автори популярних народніх пес та наші видавництва і чи не кинулиб на ринок нових драматичних творів для селянських театрів? Чи не можнаб тут послужитися перекладами добрих чужих пес? Гадаємо, що видавництво добрих популярних нових пес вийшло би на своє, бож такі твори розходяться у нас дійсно масово. Чейже таких діяльних гуртків, як джуринський, є у нас багато, а до того число їх буде напевно не зменшуватися, але постійно зростати. — **Член гуртка.**

ДРОГОБИЧ **(Святочна проскура в „Зорі").** Рік-річно святкує Т-во „Зоря" святочну просфору, яка гуртує тоді наше ремісництво й робітництво та інтелігенцію в одну сімю. Цьогорічна просфора замітна ще й тим, що й відсвятковано без алькоголю, а зате зібрані гроші (18 зол.) вислано на українських інвалідів. З признанням треба зазначити, що Т-во „Зоря" в Дрогобичі гідно репрезентує наше міщанство. В цім році, як довідуємося, задумує наша „Зоря" приступити до купна власної домівки. Це заслуга в першій мірі довголітнього поважного голови о. Гадзевича, котрий своїм тактом зєднав собі наше ремісництво й робітництво та муравлиною, спокійною, але енергійною працею довів товариство до того, що воно набуло гарну обстановку та придбало поважнішу грошеву суму, а крім того піднесло рівень свідомости нашого ремісництва й робітництва дуже високо. — **Присутній.**

НОВИЙ САНЧ. **(На допомогу нашим лемкам).** У нас відбулася 23. І. ц. р. анкета в справі допомоги „Просвіті". Не була вона численна, бо день був непригожий (субота). В самому Н. Санчі живлка українських родин, в купелевих місцевостях випирають поляки чимраз більше на окраїни автохтонне українське населення, денаціоналізують. Жертвенну працю нашого духовенства треба тимбільше піднести, бо йому приходиться працювати на теренах, відомих зі старої національно-політичної недуги. Читальні на Лемківщині кричать за даровою українською книжкою, домагаються мандрівних бібліотек, аби насаджувати здорове зерно на цьому зачумленому грунті. На анкеті видно було гарні, свідомі типи селян, в яких очах аж іскриться бажання національно-освідомлюючої праці. Тільки помогти їм треба, аби не почувалися самітними, а нераз і безпорадними. Треба помогти негайно, бо кожний день вириває якусь частку з нашого живого організму!

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВОНИ, літературно-науковий журнал. Ч. 1 (10) Січень 1932.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, двотижневик присвячений господарським справам. Ч. 3.

ЗИЗ, двотижневик гумору. Р. IX. Ч. 3. 1. лютого 1932. Адреса: Підвалля 7 III.

КІНО, двотижневий журнал української кінематографії. Ч. 3—4. 1932. III. рік вид.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, орган Українського Технічного Т-ва. Р. VIII. Січень 1932. Ч. 1.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Ч. 1.

На санування Т-ва „Просвіта".

XVII. ВИКАЗ ПІДПИСАНИХ ПОЗИЧОК ДЛЯ САНУВАННЯ Т-ВА „ПРОСВІТА".

Збараж: о. Чубатий Онуфрій Доброводи 15, Гурток студ. при Філ. „Просвіти" 20; **Грималів:** Чит. „Просвіти" Лежанівка 10; **Копичинці:** Чит. „Просвіти" Говилів Вел. 25; **Стрий:** Держко Теодор 10, Горун Василь 10, Васильчишин Пилип 10, Бандера Осип 10, Івашків Іван 10, Д-р Лужецький Волод. 20, Охримович Дамян 20, о. Височанський Роман 30, Пашь Михайло 100, Ів. Соколовський Щасний 100; **Судова Вишня:** Кооп. „Зоря" 50; **Солотвина:** Копровський Стефан 10, Казановський Яросл. 10, д-р Горбачевський Льонгин 10, д-р Миронович Павло 15, Семенюк Петро Заріче 5, д-р Рубель Степан 10, о. Грицей Василь 10, Котиль Степан 30, Пеславна Марія Жураки 5, Чит. „Просвіти" Старуня 10, о. Корсан Іван тамже 10, Венгерчук Михайло Заріче 5, Пелех Юліян 5, Боднарчук Василь 5; **Жидачів:** Багля Василь Пчани 5, Соболевський Ант-н тамже 5, Бачук Павло тамже 5, Рибаляк Іван тамже 5, Стеблій Олекса тамже 5, Стриганин Теодор тамже 5, Радзик Степан тамже 5, Курилів Михайло тамже 5, Білинська Іванна тамже 10, Романик Данило тамже 5, Дмитрук Олекса тамже 5, Стрілецький Гринь тамже 5, Вітак Іван тамже 5, Козак Дмитро тамже 5, Прокопяк Олекса тамже 5, Чопик Михайло тамже 5, Греко-катол. церква Пчани 10, Білинська Гонората тамже 5, Піта Гриньо тамже 5; **Львів:** Періжок Марія 5, Секундова Емілія 10, Захарчук Степан 5; **Чортків:** Мірус Лаврентій Синякова 5, Купій С. тамже 5, кооп. „Надія" Скородинці 5, кооп. „Самопоміч" тамже 15; **Перемишль:** Районова молочарня Вільшани 50; **Тисьмениця:** Т-во „Луг" в Милованю 5; **Бібрка:** Лукасевич Марія 20; **Янів:** о. Кушкевич Михайло 20, д-р Кіжик Володимир 100; **Болехів:** д-р Зволинський Петро 40, Чит. „Просвіти" Волоське Село 10, Чит. „Просвіти" Дубляни 10, о. Волошин Микола Мокряни 20; **Самбір:** Марняк Іван 10, Чит. „Просвіти" Мокряни 5, о. І. Волоша 5, Юрків Лука Дубляни 2.50; **Жовква:** Гр.-кат. церква в Дорошові Малім 10, гр.-кат. церква в Дорошові ... **Чесанів:** Кооп. „Надія" Жуків 5; **Городенка:** Вальчикевич Волод. 10; **Станиславів:** Чит. „Просвіти" Ямниця 20; **Підгайці:** о. Прилаткевич Іван Горожанка 50; **Львів-повіт:** о. Клюк Михайло Зарудці 100; **Сокаль:** о. Осмак Роман Тудорковичі 10, Гнатович Волод. тамже 10, Корольчук Теодор тамже 4, Кооперат. Кред. тамже 10, Кооп. „Слава" тамже 10, Чит. „Просвіти" тамже 10; **Ходорів:** о. Мельник Анд. Ляшки Дол. 12, Вей Михайло тамже 5, Кулинич Олександер Борщів 50, Дорош Кость Стрілиська Нові 5, Чит. „Просвіти" Молодинче 5; **Добромиль:** о. Гасько Людвик Липа 10, Кооп. „Згода" Сільниця 5, Чит. „Просвіти" Лісковате 10, Чит. „Просвіти" Коростенко 20; **Стрий:** Рудницький Мих. Лани Дол. 20; **Калуш:** Чит. „Просвіти" Хотінь 10, Чит. „Просвіти Лдзіне 50; **Західні землі:** Іваницький Йосиф Діброва 25, Лотоцький Степан Вітів 25, Моравський Володимир Познань 25. — **Разом 1.573,50 зол., а разом з усіми попередними 40.929,12 зол.**

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам 12. і 13. ІІ. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 3·60 зол., за літру молока 28—29 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 4·70—4·90.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Вівторок, 16. II. год. 8 веч. „Сон літньої ночі".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 16. II. год. 8. веч. „Святе подужя".

Весела Буда (Оссолінських 10).

Щодня, год. 8. веч. **„Люди — марш до буди!"**

Кіна.

АПОЛЬО: „Стежа" (Фербенкс).
КАСІНО: „Трейлер Горн" (В. С. Ван Дайк).
КОПЕРНИК: „4-ка піхотинців" („Надзвники").
ЛЕВ: „Зелена бригада", „Зоряна ескадра".
МАРУСЕНЬКА: „4-ка піхотинців" (Надзвики).
МІРАЖ: „Дафніс і Хльое" („Еросова стріла"). „Гарольдові клопоти" (Гар. Льойд.
ОАЗА: „Х. 27" (Марлена Дітріх).
ПАН: „Севілля, місто кохання" (Рамон Новаро).
ПАЛЯС: „Украдений рай".
ПАСАЖ: „Шалений їздець" та додатки.
ПРОМІНЬ: „Душі в неволі" (Сольський, Батицька).
СОНЦЕ: „Ніч у Максіма".
СТИЛЕВЕ: „Він або я" (Гарі Піль) та звукова комедія.
УТІХА: „6 тижнів серед апашів" і додатки.
ХИМЕРА: „Великоміські вулиці".

Програма радіо.

Вівторок, 16. II. 1932.

Лайпціг (259,3) 19.30 Концерт симф. оркестри. **Братислава** (279,8) 20.00 Симф. концерт. **Бреслав** (325) 16.25 Пісні Чайковського. 20.00 Хоральний концерт. **Брно** (341,7) 21.00 Концерт моравських комп. **Штутгарт** (360,6) 21.00 Драматична балада з повісти Достоєвського „Вина і кара". **Букарешт** (394,2) 17.00 Легка румун. музика. **Стокгольм** (436,4) 20,00 Радіорх. конц. **Прага** (488,6) 15.30 Скрипк. рециталь. **Мілано** (501,7) 16.55 Транс. з дансингу. **Відень** (517,2) 17.00 Серенади і варіяції. 20.05 „Дівча з Відня", оперетка. **Мінхен** (532,9) 19.45 Вечірний концерт. **Будапешт** (550,5) 17.00 Циганська муз. 18.30 „Зигфрид", опера Вагнера. **Ослью** (1083) 20.00 Симф. концерт.

Середа, 17. II. 1932.

Кенігсберг (217,1) 18.55 Про вибір звання для матуристів. **Лайпціг** (259,3) 21.10 „Жаби Аристофана". **Моравська Острава** (263,4) 18.25 Концерт сокільського хору. **Гільверзум** (298,2) 20.40 Конц. робітн. хору. **Брно** (341,7). Конц. дутої орхестри. **Льондон** (355,9) 21.00. Радіокабарет. **Букарешт** (394,2) 19.30 Трансм. з румун. опери. **Берлін** (418) 16.30 Конц. симф. орх. 19.15 Вечір танку. **Рим** (441,2) 21.00 Опера в „Театро Реале". **Беромінстер** (459,4) (459,4) 20.00 Симф. конц. **Відень** (517,2) 16.30 Соната Черветта. 23.00 Селянський баль у Вімбергера. **Будапешт** (550,5) 22.00 Циганська муз. **Париж** (1724,1) 22.00 „Мадмуазель" із театру „Ст. Жорж".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 16. II. 1932.

Львів. 11.45 Трансм. з Варшави. Огляд преси. 11.58 Астрон. час. 12.10, 15.20, 16.35, 16.55, 19.35 Грам. кружки. 13.10, 13.15. Комунікати. 15.15 Летунство. 15.25 Про домове господарство. 15.45 Грошева біржа. 15.50 Програма для старших дітей. 16.20 Відчит. 17.10 Про гордійські вузли і лябіринти. 17.35 Симф. конц. 18.50 Всячина. 19.15 Про минулу штуку. 19.30 Спорт. вісти. 20.00 Віламовіц і Ніцше. 20.15 Конц. з варш. фільгармонії. 22.40 Комунікати. 22.50—24.00 Танкова музика.

Середа, 17. II. 1932.

Львів. 11.45 Огляд преси. 11.58 Астр. час із Варш. 12.10, 15.00, 15.50, 16.40, 19.30 Грам. кружки. 13.10—13.25 Комунікати. 16.45 Грошева біржа. 16.15 Комунікати. 16.20 Відчит. 16.55 Англ. мова. 17.10 Альхемія 20-го віку. 17.35 Пополуд. концерт. 18.50 Всячина. 19.15 Комунікати. 19.25 Культура збірного життя. 19.45 Пресовий рад. огляд. 20.00 Легенда і дійсність мовної машини. 20.15 **Транс. з Варш. Українські народні пісні у виконанні укр. хору під дир. Сологуба. Твори Лисенка, Кошиця, Стеценка, Нижанковського, Топольницького, Леонтовича і Нішинського.** 21.00 „Бібліоман", новеля. 21.15 Скр. концерт. 22.30—22.40 Комунікати. 22.45—23.00 Виклад по англійськи. 23.00—24.00 Танкова музика з Варш.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

З Українського Технічного Товариства у Львові. Повідомляємо, що дня 17. лютого в год. 18.30 в домівці Товариства Ринок ч. 10 відбудеться відчит тов. Чужака Гриця на тему „Століття відкриття електромагнетичної індукції". — Вступ вільний. Гостям раді. — **Рада УТТ.**

Загальні Збори „Українського Фотографічного Товариства" відбудуться невідклично в неділю 21. лютого в год. 10.30 рано в салі при вул. Руській 10 за звичайним порядком дня. В разі браку приписаного статутом числа членів Заг. Збори відбудуться годину пізніше без огляду на скількість присутніх. **Виділ.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.